

Szczegółowe wymagania edukacyjne i kryteria oceniań z języka niemieckiego w klasie 8

Sprawności językowe:

A. Rozumienie ze słuchu

W rozwijaniu tej sprawności językowej w klasie 8 szkoły podstawowej kładzie się nacisk na kształcenie u uczniów umiejętności rozumienia globalnego oraz selektywnego tekstu. Sprawność ta jest ćwiczona za pomocą zadań zamkniętych oraz półotwartych, do których należy:

- rozpoznawanie słyszanych wyrazów
- rozpoznawanie kontekstu sytuacyjnego słuchanego tekstu
- rozpoznawanie głównej myśli / głównego tematu słuchanego tekstu
- rozpoznawanie intencji nadawcy
- zadania wielokrotnego wyboru
- zadania *prawda/fałsz, tak/nie*
- uzupełnianie luk w zdaniach lub w tekście na podstawie wysłuchanych informacji
- wyszukanie i poprawienie błędnych informacji w tekście czytany na podstawie tekstu słuchanego
- eliminacja wyrazów, zwrotów lub informacji, które nie wystąpiły w wysłuchanym tekście
- przyporządkowanie ilustracji do wysłuchanych tekstów
- odpowiedzi na pytania do wysłuchanego tekstu
- przyporządkowanie wypowiedzi do poszczególnych osób występujących w tekście
- odgrywanie scenek na podstawie usłyszanego dialogu
- znalezienie kolejności zdań, wypowiedzi, wydarzeń na podstawie słuchanego tekstu
- tworzenie dialogów podobnych do usłyszanych
- przyporządkowanie tytułów do fragmentów tekstu
- tworzenie notatek na podstawie słuchanego tekstu.

Kryteria oceny rozumienia ze słuchu:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- bez trudu rozumie wypowiedzi niemieckojęzyczne, nawet jeśli zawarte są w nich nowe struktury leksykalno-gramatyczne, na podstawie kontekstu sytuacyjnego oraz związków przyczynowo-skutkowych.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- bez trudu rozumie wypowiedź niemieckojęzyczną, zawierającą znane mu słownictwo i struktury gramatyczne, wypowiedzianą przez różne osoby
- rozumie sens sytuacji komunikacyjnych oraz prawidłowo na nie reaguje, nie popełniając błędów leksykalnych i gramatycznych
- sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- w pełni rozumie instrukcje nauczyciela w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena dobra:

Uczeń:

- w znacznym stopniu rozumie wypowiedź niemieckojęzyczną, zawierającą znane mu słownictwo i struktury gramatyczne, wypowiedzianą przez różne osoby
- rozumie sens większości sytuacji komunikacyjnych oraz prawidłowo na nie reaguje, a drobne błędy gramatyczne i leksykalne nie zakłócają komunikacji
- sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach

- rozumie instrukcje nauczyciela w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- rozumie dużą część prostej wypowiedzi niemieckojęzycznej, zawierającej znane mu słownictwo i struktury gramatyczne, wypowiedzianej przez różne osoby
- przeważnie rozumie ogólny sens większości sytuacji komunikacyjnych oraz przeważnie prawidłowo na nie reaguje; błędy gramatyczne i leksykalne nie zakłócają w znaczącym stopniu komunikacji
- wyszukuje większość szczegółowych informacji w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- rozumie większą część prostych instrukcji nauczyciela w języku niemieckim i zazwyczaj prawidłowo na nie reaguje.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- rozumie niewielką część wypowiedzi w języku niemieckim różnych osób, zawierających słownictwo i struktury gramatyczne, które powinny być mu znane
- przeważnie rozumie ogólny sens tylko niektórych sytuacji komunikacyjnych oraz często reaguje na nie nieprawidłowo; błędy gramatyczne i leksykalne powodują nierzadko zakłócenie komunikacji
- wyszukuje jedynie niektóre informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach i komunikatach
- rozumie niektóre proste instrukcje i polecenia nauczyciela w języku niemieckim oraz nie zawsze prawidłowo na nie reaguje.

Ocena niedostateczna:

Uczeń :

- ma problemy ze zrozumieniem najprostszych wypowiedzi w języku niemieckim, zawierających słownictwo i struktury gramatyczne znane mu, bądź nie rozumie ich wcale
- rozumie ogólny sens bardzo nielicznych sytuacji komunikacyjnych lub nie rozumie ich wcale; ma problem z prawidłowym reagowaniem na nie lub nie reaguje wcale
- nie potrafi wyszukać szczegółowych informacji w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach i komunikatach
- nie rozumie prostych instrukcji i poleceń nauczyciela w języku niemieckim i nie reaguje na nie.

B. Mówienie

Jako sprawność najtrudniejsza, szczególnie na początku nauki języka obcego, podczas lekcji języka niemieckiego rozwijana jest w ramach następujących obszarów:

- udzielanie i uzyskiwanie informacji dotyczących sytuacji określonych w zakresie tematycznym
- inicjowanie, podtrzymywanie i kończenie rozmowy w typowych sytuacjach komunikacyjnych
- opowiadanie o spędzonych wakacjach, przygodzie wakacyjnej, zainteresowaniach i hobby, ulubionym filmie i programie telewizyjnym, swoim ulubionym miejscu
- opisywanie: miejsca spędzenia wakacji, przygotowań do podróży, obowiązków domowych swoich i członków rodziny, swojego zaangażowania społecznego, objawów związanych z przeziębieniem, wypadku drogowego, zagrożeń płynących z sieci internetowej, zagrożeń środowiska naturalnego
- wyrażanie wątpliwości, niepewności lub braku wiedzy
- rozpoczynanie, podtrzymywanie i kończenie rozmowy (np. telefonicznej)

- wyrażanie opinii na temat obowiązków dzieci i młodzieży, praw dzieci, obejrzanego filmu
- pytanie o opinię innych osób
- dokonywanie uzasadnienia swojego zdania
- wyrażanie wdzięczności, zadowolenia, niezadowolenia, zachwytu
- reagowanie na podziękowanie
- składanie reklamacji wadliwego towaru
- wyrażanie nakazu, prośby o pozwolenie, o pomoc
- wyrażanie zgody lub jej braku
- formułowanie krytycznych uwag o czymś
- przyjmowanie i odrzucanie propozycji
- udzielanie rad
- oferowanie pomocy
- składanie propozycji wspólnego spędzenia czasu
- wyrażanie radości ze spotkania
- uczestniczenie w sytuacjach dialogowych
- poprawne wypowiedzianie wyrazów w języku niemieckim
- ćwiczenie wymowy i ustne utrwalanie słownictwa oraz struktur gramatycznych poprzez gry i zabawy językowe oraz głośne czytanie i powtarzanie ze słuchu głosek, wyrazów, zwrotów, zdań oraz fragmentów tekstów.

Kryteria oceny mówienia:

Ocena celująca:

Uczeń

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- tworzy wypowiedzi ustne płynnie i oryginalnie, ciekawie ujmując temat.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- swobodnie zdobywa informacje i udziela ich w typowych sytuacjach dnia codziennego, nie popełniając przy tym błędów językowych i gramatycznych
- swobodnie wyraża swoje zdanie na jakiś temat, używając bogatego słownictwa i poprawnych struktur gramatycznych
- bezbłędnie reaguje na zaistniałą sytuację komunikacyjną
- potrafi bezbłędnie i płynnie opowiadać o sytuacjach, określonych w zakresie tematycznym oraz opisywać osoby, rzeczy i przebieg wydarzeń
- płynnie inicjuje, podtrzymuje i kończy prostą rozmowę dotyczącą typowych sytuacji w sytuacji bezpośredniego kontaktu z rozmówcą
- potrafi stosować środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym są całkowicie poprawne.

Ocena dobra:

Uczeń:

- zdobywa informacje i udziela ich w typowych sytuacjach dnia codziennego, nieliczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji
- wyraża swoje zdanie na dany temat, używa dość bogatego słownictwa i poprawnych struktur gramatycznych
- potrafi dość płynnie opowiadać o sytuacjach określonych w zakresie tematycznym oraz opisywać osoby, rzeczy i przebieg wydarzeń
- inicjuje, podtrzymuje i kończy prostą rozmowę dotyczącą typowych sytuacji w sytuacji bezpośredniego kontaktu z rozmówcą, a nieliczne błędy językowe nie utrudniają komunikacji
- prawie zawsze stosuje środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji

- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym są poprawne, bez istotnych błędów w wymowie i intonacji.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela lub innych uczniów zadaje proste pytania i udziela prostych odpowiedzi, używa przy tym prostego słownictwa i prostych form gramatycznych, również nie do końca poprawnych
- potrafi wyrazić w prosty sposób swoje zdanie na dany temat, choć są zauważalne błędy leksykalne i gramatyczne
- potrafi formułować proste wypowiedzi zgodnie z zakresem tematycznym
- potrafi nawiązać rozmowę w prostej sytuacji komunikacyjnej, ma jednak problemy z jej utrzymaniem i zakończeniem
- potrafi w ograniczonym stopniu stosować środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym zawierają błędy, które nie powodują jednak niezrozumienia wypowiedzi
- błędy leksykalne, gramatyczne w nieznacznym stopniu utrudniają komunikację.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- potrafi w ograniczonym stopniu zadawać pytania i udzielać odpowiedzi, ma przy tym znaczne problemy z ich trafnością, poprawnością gramatyczną, leksykalną i fonetyczną
- jedynie ze znaczną pomocą nauczyciela wyraża w prosty sposób swoje zdanie na dany temat, popełniając przy tym liczne błędy językowe
- potrafi formułować proste wypowiedzi zgodnie z zakresem tematycznym
- tylko częściowo potrafi nawiązać rozmowę w prostej sytuacji komunikacyjnej, ma problemy z jej utrzymaniem i zakończeniem
- w swoich próbach formułowania wypowiedzi posługuje się schematami
- ma znaczne problemy ze stosowaniem poznanych środków leksykalnych i gramatycznych adekwatnie do sytuacji
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym zawierają liczne błędy, które często powodują niezrozumienie wypowiedzi
- błędy leksykalne, gramatyczne i fonetyczne utrudniają komunikację.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie potrafi zadawać pytań i udzielać odpowiedzi
- nie potrafi wyrażać swoich myśli, odczuć, swojej opinii na dany temat z powodu zbyt ubogiego zasobu leksykalno-gramatycznego
- nie potrafi formułować najprostszych wypowiedzi zgodnie z zakresem tematycznym
- nie potrafi nawiązać, utrzymać i zakończyć rozmowy w prostej sytuacji komunikacyjnej
- jego wypowiedź, jeśli już zaistnieje, nie zawiera wymaganej ilości niezbędnych informacji
- nie potrafi stosować poznanych środków leksykalnych i gramatycznych adekwatnie do sytuacji
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym zawierają znaczące błędy, które uniemożliwiają zrozumienie wypowiedzi
- błędy leksykalne, gramatyczne i fonetyczne uniemożliwiają komunikację.

C. Sprawność czytania ze zrozumieniem

Podczas lekcji języka niemieckiego sprawność ta rozwijana jest za pomocą następujących form zadań:

- zadania wielokrotnego wyboru
- zadania *prawda / fałsz, tak / nie*
- odpowiedzi na pytania
- tworzenie pytań do podanych zdań oraz do tekstu
- ustalanie kolejności zdań w dialogach
- uzupełnianie fragmentów tekstu
- łączenie ze sobą części danego wyrazu lub zdania
- łączenie ze sobą części tekstów
- ustalanie kolejności liter w danym wyrazie lub dopisywanie brakujących liter
- analizowanie danych statystycznych
- łączenie wyrazów i zwrotów o znaczeniu przeciwnym
- łączenie wyrazów o znaczeniu synonimicznym
- wykreślanie słowa niepasującego do pozostałych
- identyfikacja w tekście słów kluczowych
- uzupełnianie tabeli na podstawie przeczytanego tekstu
- dopasowanie ilustracji do tekstów
- ustalanie autora danej wypowiedzi i jego intencji
- uzupełnianie asocjogramu informacjami z tekstu
- streszczenie treści przeczytanego tekstu

Kryteria oceny czytania ze zrozumieniem:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- bez problemu rozumie teksty użytkowe i informacyjne na podstawie kontekstu sytuacyjnego oraz związków przyczynowo-skutkowych, nawet jeśli występują w nich trudniejsze struktury gramatyczno-leksykalne.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- bez trudu rozumie proste teksty: list / e-mail, dialog, notatkę, ankietę, formularz, ogłoszenie, wywiad, tekst informacyjny, asocjogram, statystykę, program telewizyjny
- sprawnie znajduje potrzebne informacje szczegółowe w tekście.

Ocena dobra:

Uczeń:

- rozumie ogólnie większość prostych tekstów, np.: list, e-mail, dialog, notatka, ankietę, formularz, ogłoszenie, wywiad, tekst informacyjny, asocjogram, statystyka, program telewizyjny
- potrafi znaleźć większość potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- rozumie ogólnie dużą część prostych tekstów: list, e-mail, dialog, notatkę, ankietę, formularz, ogłoszenie, wywiad, tekst informacyjny, asocjogram, statystykę, program telewizyjny
- znajduje część potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- rozumie nieliczne proste teksty, np.: list, e-mail, dialog, notatka, ankieta, formularz, ogłoszenie, wywiad, tekst informacyjny, asocjogram, statystyka, program telewizyjny
- potrafi odnaleźć nieliczne potrzebne informacje w tekście.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie rozumie prostych tekstów
- nie potrafi odnaleźć potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

D. Pisanie

Sprawność ta jest ćwiczona poprzez stosowanie następujących ćwiczeń:

- wypełnienie formularza, ankiety, tabeli
- pisanie listów lub e-maili
- pisanie wywiadów
- tworzenie opisów
- formułowanie podpisów do obrazków
- uzupełnianie luk w zdaniach i tekstach
- układanie zdań z rozsypanki wyrazowej
- uzupełnianie elementów dialogu
- układanie pytań do zdań, tekstów, obrazków
- przygotowywanie pytań do wywiadu
- pisemne udzielenie odpowiedzi na pytanie
- uzupełnianie asocjogramów
- poprawne zapisywanie odgadniętych słów
- rozwiązywanie testów sprawdzających
- rozwiązywanie krzyżówek
- wpisywanie brakujących liter w wyrazach.

Kryteria oceny sprawności pisania:

Ocena celująca:

Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- tworzy wypowiedzi pisemne cechujące się płynnością i oryginalnością tematu.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- bez trudu dostrzega różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnie zapisuje poznane słowa i wyrażenia
- bezbłędnie odpowiada pisemnie na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- bez trudu pisze proste wypowiedzi pisemne przewidziane w zakresie tematycznym, stosując urozmaicone słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi
- potrafi wyczerpująco przedstawiać dialogi w formie pisemnej
- w sposób wyczerpujący przekazuje informacje w formie pisemnej
- tworzy wypowiedzi bezbłędne.

Ocena dobra:

Uczeń:

- dostrzega różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnie zapisuje większość poznanych słów i wyrażeń
- poprawnie odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- pisze proste wypowiedzi pisemne przewidziane w zakresie tematycznym, stosując dość urozmaicone słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi

- potrafi konstruować dialogi w formie pisemnej
- w sposób wyczerpujący przekazuje informacje w formie pisemnej
- tworzy wypowiedzi z niewielkimi ilościami błędów, które nie mają wpływu na obniżenie jakości wypowiedzi pisemnej.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- ma trudności w dostrzeganiu różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnym zapisie poznanych słów i wyrażen
- przeważnie poprawnie odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- pisze proste wypowiedzi pisemne, przewidziane w zakresie tematycznym, stosując proste słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi
- potrafi konstruować dialogi w formie pisemnej, choć charakteryzują się one częściowym brakiem płynności
- w sposób niepełny i nieprecyzyjny przekazuje informacje w formie pisemnej
- tworzy wypowiedzi ze znacznymi ilościami błędów leksykalnych, ortograficznych i gramatycznych, które powodują częściowe zakłócenie komunikacji i wynikają z niewystarczającego opanowania materiału.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- ma znaczące trudności w dostrzeganiu różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz w bezbłędnym zapisywaniu poznanych słów i wyrażen, nie potrafi często poprawnie uzupełnić brakujących liter w poznanych wcześniej wyrazach
- odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia w sposób niepełny
- ma trudności z pisaniem prostych wypowiedzi pisemnych, stosuje przy tym ubogie słownictwo i struktury gramatyczne właściwe dla danej wypowiedzi, są to jednak wypowiedzi niespójne i nielogiczne
- ma problem z konstrukcją logiczną dialogów w formie pisemnej
- nie przekazuje informacji w formie pisemnej w sposób wyczerpujący
- tworzy wypowiedzi ze znacznymi ilościami błędów, które umożliwiają przekazanie informacji w ograniczonym stopniu.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie dostrzega różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu, nie potrafi poprawnie uzupełnić brakujących liter w poznanych wcześniej wyrazach
- nie jest w stanie w sposób pełny odpowiadać na zawarte w ćwiczeniach polecenia z powodu bardzo ograniczonej znajomości słownictwa i struktur leksykalno-gramatycznych, nie potrafi pisać prostych wypowiedzi pisemnych
- próbuje w sposób odtwórczy tworzyć wypowiedzi pisemne, jednak jego wypowiedź nie zawiera informacji niezbędnych do przekazania wymaganych treści
- nie posiada umiejętności budowania prostych zdań
- posiada niewystarczający zasób słownictwa do przekazania informacji w tekście pisanym
- nieodpowiednio dobiera słownictwo
- robi liczne, rażące błędy ortograficzne, gramatyczne i leksykalne.

**Opracowała Katarzyna Szczęśniak
na podstawie materiałów dla nauczyciela Wydawnictwa PWN**